

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Cyrlometodějská teologická fakulta

Katedra křesťanské výchovy

Sociální pedagogika

Lenka Poláčková

**Nový školní vzdělávací program pro školní družinu
v Základní škole a Mateřské škole Týnec,
příspěvkové organizaci**

Bakalářský projekt

Vedoucí práce: Mgr. Helena Pospíšilová, Ph.D.

2021

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářský projekt vypracovala samostatně s využitím uvedených pramenů a literatury pod vedením Mgr. Heleny Pospíšilové Ph.D.

.....

Poděkování:

Děkuji paní Mgr. Heleně Pospíšilové Ph.D. za její odborné vedení při mém bakalářském projektu, za její rady, pomoc, ochotu a trpělivost.

Obsah

Úvod	6
1 Základní škola a Mateřská škola Týnec, okres Břeclav, příspěvková organizace	7
1.1 Charakteristika.....	7
1.2 Historie školy v Týnci	8
1.3 Hlavní činnost školy	10
1.4 Ekonomická situace	10
1.5 Zkušenosti s podáváním projektů	10
1.6 Organizace a inovace	11
2 Školní družina, její historie a současnost a školní družina v Týnci.....	12
2.1 Školní družina a její historie.....	12
2.2 Školní družina a její dnešní podoba.....	13
2.3 Školní družina při Základní škole a Mateřské škole Týnec.....	14
2.3.1 Současný školní vzdělávací program pro školní družinu	14
2.3.2 Cílová skupina	15
2.3.3 Podmínky zájmového vzdělávání	15
2.3.4 Ukončování vzdělávání	16
2.3.5 Cíle zájmového vzdělávání.....	17
2.3.6 Zaměření výchovně vzdělávací činnosti školní družiny.....	17
2.3.7 Délka zájmového vzdělávání ve školní družině	17
2.3.8 Časový plán zájmového vzdělávání	17
2.3.9 Formy zájmového vzdělávání.....	18
2.3.10 Obsah zájmového vzdělávání	18
2.3.11 Nezbytnost projektu.....	20
2.3.12 SWOT analýza Školního vzdělávacího programu školní družiny v Týnci .	22
3 Vytvoření nového školního vzdělávacího programu pro školní družinu v Týnci	24
3.1 Předmět projektu	24

3.2	Cíl projektu.....	24
3.3	Udržitelnost projektu	24
3.4	Personální zajištění	25
3.5	Finanční zajištění.....	25
3.6	Podrobné zpracování školního vzdělávacího programu pro školní družinu v Týnci	25
3.6.1	Identifikační údaje a charakteristika školní družiny.....	25
3.6.2	Konkrétní cíle zájmového vzdělávání	26
3.6.3	Délka a časový plán zájmového vzdělávání.....	28
3.6.4	Formy vzdělávání ve školní družině.....	29
3.6.5	Obsah vzdělávání ve školní družině	30
3.6.6	Podmínky pro zájmové vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	39
3.6.7	Podmínky pro zájmové vzdělávání nadaných dětí	40
3.6.8	Podmínky přijímání dětí a podmínky průběhu a ukončování zájmové vzdělávací činnosti	40
3.6.9	Popis materiální podmínek	40
3.6.10	Popis personálních podmínek.....	41
3.6.11	Ekonomické podmínky.....	41
3.6.12	Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví	42
3.6.13	Zveřejnění školního vzdělávacího programu	42
3.7	Vnitřní řád školní družiny.....	42
	Závěr.....	45
	Seznam použité literatury	47
	Seznam zkratk.....	48
	Seznam příloh.....	49

Úvod

Volný čas hraje v životě dítěte důležitou roli. Je úkolem nejdříve rodičů a potom i pedagogů, aby dítěti po nástupu do školy dokázali tento volný čas vhodně vyplnit. Pokud jej dítě dokáže správně využít, zpravidla zvládne i odolávat rizikovému chování. Úkolem vychovatele je, aby na základě dobře vypracovaného školního vzdělávacího programu¹ dokázal žáky nadchnout a mít je na své straně. Ukázal jim nové možnosti, jak řešit situace, které mohou nastat, a byl pro ně inspirací.

Cílem bakalářského projektu je vytvořit nový školní vzdělávací program ve školní družině² pro žáky 1. až 5. ročníku Základní školy a Mateřské školy³ Týnec, příspěvkové organizace a vytvořit nové oddělení školní družiny. Záměrem bakalářského projektu je vytvořit ŠVP, který popisuje činnosti ve ŠD, a to zvláště pro děti 1. až 3. ročníku a zvláště pro děti 4. a 5. ročníku. Doposud byly děti sloučeny do jedné skupiny a pracovaly podle školního vzdělávacího programu, který byl nastaven všeobecně pro děti 1. – 5. ročníku. Z toho vyplývají mnohá specifika spočívající hlavně ve výběru náročnosti aktivit.

Bakalářský projekt má tři kapitoly. První se zaměřuje na podrobnou historii školy v Týnci, činnost školy, ekonomickou situaci, zkušenosti s podáváním projektů, inovacemi a celkovou organizací školy.

Druhá kapitola popisuje školní družinu z historického hlediska od jejích prvopočátků, co jí předcházelo, jaké byly podmínky pro její vznik a jak byla vnímána. Kapitola se dále zabývá dnešní podobou školní družiny a tím, jak je chápána v kontextu vzdělávání a povědomí rodičů. Je zde popsán současný stav školní družiny v Týnci a ŠVP, podle kterého se nyní pracuje. Kapitola zároveň zpracovává SWOT analýzu⁴, ve které se popisují jak silné a slabé stránky ŠD, tak i příležitosti a hrozby.

Třetí kapitola nám přinese informace k danému projektu – co je jeho předmětem, jaký je cíl a zda je projekt potřebný. Dozvíme se, zda a za jakých podmínek je možné projekt udržet. Nastíněna je i finanční a personální stránka. Rozebírá se zde podrobně školní vzdělávací program, který je rozepsán pro žáky 1. až 3. třídy a pro žáky 4. a 5. třídy. ŠVP vychází ze zkušeností vychovatele a jeho činností s dětmi ve školní družině, vnímá požadavky žáků podle věku a snaží se o maximální působení vychovatele ve volném čase.

¹ Dále také ŠVP

² Dále také ŠD

³ Dále také ZŠMŠ

⁴ SWOT analýza

1 Základní škola a Mateřská škola Týnec, okres Břeclav, příspěvková organizace

V této kapitole jsou popsány ucelené informace o základní a mateřské škole: základní iniciály, historie školy, která sahá až do roku 1804. Z historického hlediska je zajímavé sledovat, jakou funkci škola plnila, jaký o ni byl zájem a jaká vlastně byla práce učitele. Zmiňuji zde také, jak je škola finančně zajišťována v dnešní době a jaké má zkušenosti s podáváním projektů.

Název organizace: Základní škola a Mateřská škola Týnec, okres Břeclav, příspěvková organizace

Zřizovatel: obec Týnec, Náves 1, 691 54 Týnec

Adresa školy: Školní 221, 691 54 Týnec

Ředitelka školy: Mgr. Dana Svítlová

Zástupce ředitelky školy: Lenka Cabalová

Mobil: 722 928 868

Email: svitolovadana@seznam.cz

Web: www.zsmstynec.cz

IČO 65804228

IZO 600112624

1.1 Charakteristika

Škola v Týnci je malotřídní, vyučování zde probíhá jen pro první stupeň. Stojí nedaleko kostela Stětí sv. Jana Křtitele. V blízkosti je i obecní úřad, kulturní dům a obchod. Za školou se nachází školní zahrada a školní dvůr; obojí je dětem plně k dispozici. Mohou využívat velké pískoviště, spoustu herních prvků a altán, který slouží i pro dopolední výuku. V letech 2010 a 2013 byla škola rekonstruována. V horním patře školy, kde se nachází i sborovna, ředitelna a počítačová učebna, probíhá výuka žáků základní školy ve třech velkých učebnách. Jedna učebna slouží žákům první třídy, ve druhé se učí žáci druhé a třetí třídy a třetí učebna poskytuje zázemí žákům čtvrté a páté třídy. Škola má čtyři pedagogy, tři asistenty pedagoga a jednoho vychovatele. V přízemí školy sídlí dvoutrídní mateřská škola,

ve které pracují čtyři učitelky. Mateřská i základní škola pracují na společných projektech, děti obou škol vystupují na obecních i školních akcích. Týnecká škola podporuje inkluzi žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Výuka probíhá podle školního vzdělávacího programu.

V Týnecké škole je důraz kladen na individuální přístup k žákům, a to i ke znevýhodněným či nadaným.⁵ Žáci jsou vedeni k samostatnosti a sebereflexi. Jejich znalosti jim umožní hladký přechod na druhý stupeň či osmileté gymnázium. Předností školy je vstřícnost k rodičům a spolupráce s nimi.

1.2 Historie školy v Týnci

Podle kronik vznikla v Týnci škola roku 1804. První venkovský učitel neboli ludirector, Norbert Pospíšil, zastával současně i práci varhaníka v kostele a od obce dostal plat jednou za rok. Byl přijat již v roce 1752 a provizorně učil po domácnostech. Jeho nástupcem se stal Václav Krejčí, který vyučoval pouze česky, ale v okolních vesnicích se vyučovaly oba zemské jazyky. Dalšími učiteli byli Václav Procházka, Jan Hrubý (dle vlastivědné literatury označován za prvního týneckého učitele). Školu v té době navštěvovalo 120 dětí. Za působení učitele Fabiána Birnera dala lichtenštejnská vrchnost roku 1832 postavit školu úplně novou. Již před dostavěním bylo jasné, že kapacita nebude dostačující, proto se vyučovalo po půldnech. Za Josefa Čihalíka byla opět díky Lichtenštejnům postavena větší škola, která se rozrostla na tři třídy. Podučitelem se stal Antonín Javorský. Od roku 1907 byla v Týnci trojtřídká. Jako nadučitel zde pracoval Metoděj Matoušek, učitelem první třídy byl Josef Kopecký a industriální učitelkou jeho dcera Ludmila. Roku 1885 začala stavba nové školy, protože dětí školou povinných již bylo 220; posvěcena a otevřena byla 31. 8. 1913.⁶

Je potřeba zmínit, že Týnec patřil v letech 1868 až 1949 k okresu Hodonín. Hierarchie byla následující: Zemská rada v Brně měla dohled nad národním školstvím. Okresní školní rady skládaly účty politickému okresu, okresní školní radě v Hodoníně, a ta rozhodovala o dosazování učitelů, posílala do škol školní inspektory a řešila úpravy školy. Nejnižší byla místní školní rada, ta spravovala finance a přímo se starala o chod školy.⁷

⁵ O škole[online]. [cit. 2020-05-03]

⁶ Týnec. *Městečko na Podluží*. Břeclav: Malovaný kraj, 2016.

⁷ Týnec. *Městečko na Podluží*. Břeclav: Malovaný kraj, 2016.

Od roku 1832 do roku 1884 probíhala výuka v již zmíněné staré školní budově. Vzhledem k přibývajícimu počtu dětí vyvstala potřeba nové přístavby, která začala 10. března 1884 a byla dokončena 14. července 1885. V době stavby probíhala výuka v pronajatém pokoji Josefa Hanzlíka, člena obecní rady. Ve dvojtřídní škole začalo vyučování na počátku školního roku 1885/1886. V první třídě bylo 78 dětí ve dvou odděleních a ve druhé třídě 81 dětí rovněž ve dvou odděleních. Výuka probíhala celý den, dosud tomu bylo jen po půldnech. Děti však nenavštěvovaly školu pravidelně, což se neustále řešilo na obecní radě. Docházku ovlivňovaly sezónní práce na poli a ve vinohradech. Děti byly rovněž posílány za výdělkem, a to už od pěti let. Zvláště v zimě, pokud neměly vhodné oblečení, nepřišly do školy. Od roku 1896 muselo opět dojít k rozšíření školy – ve škole vznikla trojtřídní. Oprava třetí místnosti se však nestihla a muselo se vyučovat i v pobočkách tříd, které byly povoleny okresní školní radou. Vyučovalo se v knížecí myslivně naproti škole.⁸

10. dubna 1912 byl položen základní kámen ke stavbě nové budovy školy a od školního roku 1913/1914 se zde začalo s výukou. Budova měla pět tříd a byt pro řídícího učitele. Za první světové války výuka upadala a probíhala pouze polodenně. Po vzniku Československa byl vydán nový školský zákon. Začala se vyučovat občanská nauka a výchovy na straně jedné a náboženství na straně druhé. Na jednoho učitele připadalo méně žáků. Od roku 1920 již měla škola třídy čtyři, výuka probíhala od 1. do 8. třídy. Od roku 1935 na základě zákona o školách byl Týnec přiřazen k Moravské Nové Vsi. Obce musely na své žáky přispívat. Týnecká škola tak měla pouze tři třídy, čtvrtá byla zrušena a přesunuta do měšťanské školy v Moravské Nové Vsi. Po pražských demonstracích v listopadu 1939 se ve školách začalo vyučovat německy. Nezřídka se stávalo, že škola zůstala zavřena, protože nebylo čím topit. Za války byla ve škole zřízena ošetrovna, školu také poškodily granáty. Po válce docházelo k postupné rekonstrukci. Na škole v té době působili jen dva učitelé ve třech sloučených třídách. Od roku 1948 byla školní docházka prodloužena o jeden rok na devět let. Byly zřízeny národní školy od 1. do 5. třídy, dnešní první stupeň, a potom školy střední od 6. do 9. ročníku, tedy dnešní druhý stupeň. Třetím stupněm byla gymnázia, jejichž studium trvalo čtyři roky. Školy byly bezplatné a státní se stejným učením v duchu marxismu leninismu. Náboženství se stalo nepovinným. Od roku 1949 se stává řídícím Karel Vája a na svém místě setrvává až do roku 1973. Od roku 1950 již nalezneme v budově školy v jejím

⁸ Týnec. *Městečko na Podluží*. Břeclav: Malovaný kraj, 2016.

přízemí i mateřskou školu s jedním oddělením a počtem 35 dětí. Od roku 1953 již nebyla gymnázia na čtyři roky, ale jen osmiletá. Od roku 1954/1955 školy měly opět čtyři třídy, vzniká SRPŠ a probíhají třídní schůzky. Mateřská škola funguje odděleně od 1. září 1956. Roku 1958 navštěvovalo školu 78 žáků. Od roku 1976 dochází ke vzdělávání podle nových učebnic, začínají se učit množiny. Ve škole byla zřízena družina pečující o žáky po skončení vyučování. V letech 1979/1980 měla škola jen dvě třídy, družinu, jídelnu a mateřskou školu. V roce 1980/1981 se v Týnci učilo 35 žáků. V roce 1994, díky starostovi Ludvíku Mazuchovi, dostala škola punc malotřídky, zřizovatelem školy se stala obec a ředitelem Mgr. Jan Svítíl. Do školy chodilo 27 žáků, byla zde školní družina a dva učitelé. Mateřská škola měla své ředitelství a dvě smíšené třídy. Od 1. ledna 1997 získala škola právní subjektivitu a stala se příspěvkovou organizací.⁹

1.3 Hlavní činnost školy

Hlavní činností školy je vzdělávání podle zákona č. 561/2004Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

1.4 Ekonomická situace

Základem příjmu školy jsou příspěvky od státu, příspěvky od zřizovatele školy obce Týnec, od cizích strávníků, kteří se stravují ve školní jídelně, dále platby za školní družinu a platby za mateřskou školu. Projekty jsou dotovány ze šablon.

1.5 Zkušenosti s podáváním projektů

Týnecká škola realizuje projekt s názvem *Vzdělávání pro budoucnost*, registrační číslo: CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_022/0001924, podpořený z výzvy Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy¹⁰. Podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování – Šablony pro MŠ a ZŠ. Cílem projektu je podpora vzdělávání pedagogických pracovníků a jejich profesní růst. Dochází k vyměňování vzájemných zkušeností mezi pedagogy

⁹Týnec. *Městečko na Podluží*. Břeclav: Malovaný kraj, 2016.

¹⁰ Dále také MŠMT

mateřských i základních škol, k podpoře pedagogů v oblasti logopedické prevence u dětí předškolního věku a k získání teoretických znalostí s vedením předškolních kolektivů. Druhotným cílem projektu je, aby se dětem – prostřednictvím pedagogů, kteří se vzdělávají a získávají další zkušenosti – usnadnil přechod z mateřské školy na základní školu. Podporován je rovněž školní asistent pro základní školu a aktivity typu čtenářský kroužek. Tento projekt je spolufinancován Evropskou unií.¹¹

1.6 Organizace a inovace

Ve škole došlo ke zkvalitnění materiálního vybavení, ve všech třídách byly pořízeny interaktivní tabule a polohovatelné židle a stoly. Došlo k obnově herních prvků na školním dvoře, byla postavena pergola a zřízena druhá třída mateřské školy. Ve výuce matematiky a čtení byly zavedeny inovativní výukové metody; výuka probíhá na požadované úrovni.¹²

¹¹ Výroční zpráva [online]. [cit.2020-05-03].

¹² Výroční zpráva [online]. [cit.2020-05-03].

2 Školní družina, její historie a současnost a školní družina v Týnci

Tato kapitola popisuje historii školní družiny, její vývoj a dnešní podobu. Dále se zabývá charakteristikou školní družiny v Týnci v současnosti.

2.1 Školní družina a její historie

Výchovou dětí mimo školu se zabýval už Jan Amos Komenský. Kladl důraz na hry v pohybu, poukazoval na úkoly v rámci domácí výuky. Nebezpečí viděl v karetních a hazardních hrách.¹³

Mimo školní vyučování se dětem věnovali učitelé dobrovolně a ve svém volném čase. Předmětem jejich výuky byla především příroda, historie země, divadlo, zpěv a dovednosti. Pedagogické ovlivňování volného času dětí začalo nabývat zvláštního významu až se zavedením povinné školní docházky a s průmyslovým rozvojem. Na venkově docházelo k odlišné situaci, děti totiž pracovaly na poli a rodiny je měly neustále pod dohledem. Avšak lidé, kteří se stěhovali do měst, nezřídka získávali práci, v níž museli zůstat do pozdních hodin a byli nuceni zajistit hlídání pro své děti. Nejdříve vznikaly dobročinné spolky, kluby, charitativní organizace.¹⁴ Za zmínku stojí Sokol, Orel a skautské organizace – ty měly bezesporu vliv na volný čas dětí, ale chyběl jim pevný řád a systém.¹⁵

Za předchůdce školních družin jsou považovány útulky. První útulek pro děti navštěvující školu se nacházel v Praze na Vyšehradě. Byl využíván od dvou hodin odpoledne do sedmi až osmi hodin večer. Záměrem útulků bylo naučit děti vypracovávat školní úkoly pod dozorem, ale zároveň samostatně. Děti se dále věnovaly hrám, zpěvu, čtení, různým pracím. Chlapci si dokázali spravit oblečení, pracovali se dřevem či silným drátem. Děvčata ovládala ruční práce. Společně pracovali na zahradě, chodili na výlety a do muzeí. V některých útulcích dostávaly děti i jídlo. Cílem útulků bylo vychovávat děti tak, jako by vyrůstaly ve skromné a dobré rodině, a předejít nevhodným návykům a špatnému chování, k němuž by mohlo dojít, kdyby děti trávily čas bez dozoru. Roku 1931 došlo k přejmenování

¹³ PÁVKOVÁ, Jiřina a kolektiv. *Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času*. 2002.

¹⁴ PÁVKOVÁ, Jiřina a kolektiv. *Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času*. 2002.

¹⁵ HÁJEK, Bedřich, PÁVKOVÁ Jiřina a kolektiv. *Školní družina*. 2007

útulků na družiny pro školní mládež, které fungovaly jako výchovné a sociální zařízení a sloužily pracujícím matkám. Družiny nebyly součástí škol. Větší množství útulků začalo vznikat po roce 1945 v důsledku politických a ekonomických změn. Do školské soustavy byly jako mimoškolní zařízení začleněny až díky školskému zákonu z roku 1948. Družinu mohly navštěvovat děti po celou povinnou školní docházku. Zákon z roku 1960 říká, že pro žáky 1. až 5. tříd jsou určeny školní družiny, pro žáky 6. až 9. tříd školní kluby. Družina i klub se staly součástí škol pod záštitou ředitelů škol. Obě slouží jako výchovná zařízení, jejichž náplní je činnost odpočinková, rekreační, zájmová, sebeobslužná, činnost veřejně prospěšná a příprava žáků na vyučování. Od roku 1978 mohou být zřizovány i nezávisle na školách.¹⁶

2.2 Školní družina a její dnešní podoba

Školní družiny jsou zřizovány podle zákona č.561/2004Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)¹⁷, a řídí se vyhláškou MŠMT ČR č. 74/2005 o zájmovém vzdělávání¹⁸. ŠD mohou fungovat v rámci základní školy, kde je vede její ředitel, který jmenuje vedoucí vychovatelku. Vychovatelé působí v pedagogické radě školy. Pokud působí školní družina odděleně od základní školy, je v jejím čele ředitel a pedagogickou radu tvoří vychovatelé. Ředitel stanovuje vnitřní řád školní družiny. Ten obsahuje pravidla provozu ŠD, který je závazný pro pedagogické pracovníky a informativní pro rodiče.¹⁹

Školní družina v dnešní podobě je nepostradatelným školským zařízením. V odborné literatuře se dočteme, že právě školní družiny nabízejí vynikající volnočasové aktivity pro děti prvního stupně.²⁰ Školní družina vyplňuje žákům čas mezi školním vyučováním a odchodem domů. Na většině škol funguje i v době před vyučováním, v provozu může být ve dnech školního volna a o velkých prázdninách. Pro správné působení ŠD je potřeba jejího personálního, materiálního, řídicího a kontrolního zajištění. Jedno oddělení školní družiny se naplňuje nejvýše do počtu 30 žáků prvního stupně, kteří

¹⁶ PÁVKOVÁ, Jiřina a kolektiv. *Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času*. 2002.

¹⁷ Zákon MŠMT č.561/2004 Sb.

¹⁸ Vyhláška MŠMT č.74/2005 Sb.

¹⁹ PÁVKOVÁ, Jiřina a kolektiv. *Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času*. 2002

²⁰ ŠTASTNÝ, Vít. *Availability of Czech School Play-Centres*.2017

pravidelně školní družinu navštěvují. ŠD je poskytována za úplatu. Nabízet může (rovněž za úplatu) i zájmové kroužky, které vede externí pracovník, vychovatel, učitel či rodič. Činnost školní družiny navazuje na školní vzdělávací program volným způsobem.²¹ Dochází k prohlubování znalostí u starších žáků a k utužování znalostí u mladších žáků. Mezi hlavní funkce ŠD patří pedagogické působení vychovatele na žáky. Tráví s nimi hodně času, je v kontaktu s učiteli a s rodiči. Vychovatelé mají vhodné vzdělání k provádění této činnosti a neustále se sami vzdělávají či navštěvují kurzy, které jsou přínosné pro jejich práci. Veškerá práce vychovatele je plánovaná, má denní a týdenní plány. Žáci se aktivně podílejí na programu školní družiny, po jednotlivých blocích probíhá evaluace. Ke každému žákovi se přistupuje individuálně s ohledem na věk. Patrný je i respekt a empatie ze strany vychovatele. Z pohledu některých rodičů vyplývá, že školní družinu vnímají jen na rovině sociální. Družina má však vliv na žáka v obrovském rozsahu od vyplnění volného času po nenásilné vštěpování nových znalostí a dovedností a u starších žáků k rozšiřování jmenovaného.

2.3 Školní družina při Základní škole a Mateřské škole Týnec

Školní družina v Týnci funguje od roku 1976. Podle počtu dětí byly v družině zpravidla dvě vychovatelky, které se o děti staraly v době po vyučování. Ještě v roce 2016 navštěvovalo školní družinu 56 dětí.

V letošním školním roce 2020/2021 je při počtu 28 dětí v provozu jedno oddělení ŠD, které má na starosti jedna vychovatelka. Ve školní družině jsou tři znevýhodnění žáci, ke kterým je přidělen asistent pedagoga. ŠD funguje podle školního vzdělávacího programu pro školní družinu.

2.3.1 Současný školní vzdělávací program pro školní družinu²²

Identifikační údaje

Název a adresa školy: Základní škola a Mateřská škola, okres Břeclav, příspěvková organizace, Školní 22, 691 54 Týnec

Ředitelka školy: Mgr. Dana Svítlová

Vychovatelka školní družiny: Lenka Poláčková

²¹ HÁJEK, Bedřich, PÁVKOVÁ Jiřina a kolektiv. *Školní družina*. 2007

²² ŠVP [online]. [cit.2020-05-03].

Platnost dokumentu: od 1. září 2020

IČO 65804228

2.3.2 Cílová skupina

Školní družinu navštěvují žáci prvního až pátého ročníku. Činnost ve školní družině je rozdělena na tři části: odpočinkovou, výchovně vzdělávací a relaxační. Školní družina je v provozu v době školního vyučování od pondělí do pátku.

2.3.3 Podmínky zájmového vzdělávání

Materiální podmínky

V Základní a Mateřské škole v Týnci je jedno oddělení školní družiny. Nachází se v prvním patře budovy. Třída je prostorná a vyhovuje hygienickým a bezpečnostním normám. Školní družina je vybavena vhodným nábytkem, disponuje hračkami, společenskými hrami, stavebnicemi, legem, výtvarným materiálem, nůžkami a didaktickými pomůckami. Výrobky žáků školní družiny jsou vystavovány na nástěnce školní družiny, na nástěnce na chodbě v prvním patře před třídou školní družiny a na stěnách v celém suterénu školy. Školní družina využívá počítačové učebny v prvním patře budovy, dále třídy s tělocvičným náradím v přízemí školy a školní dvůr s velkou školní zahradou, která je využívána téměř denně v rámci rekreační činnosti. V suterénu školy se nachází šatna, která je společná pro celou školu. Sociální zařízení je v prvním patře školy.

Personální podmínky

Školní družina je vedena kvalifikovanou vychovatelkou, která se soustavně vzdělává. Navštěvuje semináře pořádané MŠMT a studuje vysokou školu. Náměty do školní družiny čerpá z časopisů a odborné literatury.

Ekonomické podmínky

Zájmové vzdělávání je prováděno za úplaty. Platba je 100 Kč za měsíc. Snížení nebo prominutí platby je možné podle vyhlášky č.74/2005 sb., rozhoduje o něm ředitel školy a týká se žáků znevýhodněných nebo ze sociálně slabých rodin. Peníze jsou použity na spotřební materiál (pastelky, barvy, papíry apod.).

Podmínky hygienické a bezpečnostní

Všechny třídy, které školní družina využívá, splňují hygienické normy. Veškeré pomůcky, hračky a hry jsou bezpečné, používání nebezpečných předmětů je zakázáno. Žáci jsou pravidelně poučováni o bezpečném pohybu a chování uvnitř budovy i při pobytu venku. Schodiště v naší škole je výrazně označeno.

Psychosociální podmínky

Žáci jsou ve školní družině vedeni k respektu k ostatním žákům, k úctě a toleranci. Učí se druhému naslouchat, pomoci mu, být empatictí. Ke každému žákovi je přistupováno individuálně a s ohledem na jeho věk. Hodnocení je vždy motivující. Ve spolupráci s vychovatelkou se žáci spolupodílejí na řízení činností ve školní družině; jsou vedeni ke správným návykům ve využívání volného času, čímž se předchází sociálně patologickým jevům. O akcích školní družiny jsou rodiče s předstihem informováni na Edookitu a na webových stránkách školy.

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálně vzdělávacími potřebami jsou v rámci integrace včleňováni do školní družiny za pomoci speciálních pedagogických postupů. Vychovatelka je v kontaktu s výchovnou poradkyní školy, pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně pedagogickým centrem. Žákům jsou přidělováni asistenti pedagoga. Vychovatelka se vzdělává i v oblasti speciální pedagogiky. Ve škole je schodolez pro bezbariérový přístup.

Podmínky přijímání uchazečů

Na základě vyplněné přihlášky rozhodne o přijetí do školní družiny ředitel školy. Školní družinu mohou žáci navštěvovat i nepravidelně v případě, že čekají na kroužek, školní akci nebo odpolední vyučování. Žák musí mít i v tomto případě vyplněnou přihlášku²³; docházka je bezplatná, pokud doba ve školní družině nepřesáhne dvě hodiny.

2.3.4 Ukončování vzdělávání

Žáka je možné odhlásit ze ŠD písemnou formou doručenou vychovatelce. Pokud žák hrubě poruší řád ŠD, může být ředitelem školy na základě písemné žádosti vychovatelky podmínečně vyloučen na dobu nejdéle jednoho roku nebo úplně vyloučen.

²³ Příloha 1

2.3.5 Cíle zájmového vzdělávání

Školní družina v Týnci nemá v ŠVP adekvátně stanovené cíle. Zmiňuje se pouze o následujících bodech:

Rovný přístup k zájmovému vzdělávání všech žáků školy: školní družinu mohou navštěvovat žáci prvního stupně, žák si může vybrat činnost, kterou chce vykonávat.

Zohledňování individuálních potřeb žáků školní družiny: žáci se speciálními vzdělávacími potřebami vykonávají činnosti, které jsou schopni zvládnout. Mají k dispozici asistenta pedagoga. Žákům se zdravotním postižením je věnována individuální péče, jsou začleňováni do kolektivu a společných činností. Pro nadané žáky jsou připravovány činnosti rozvíjející jejich nadání.

Vytváření postojů vzájemné úcty, respektu, snášenlivosti mezi všemi účastníky zájmového vzdělávání: ve všech činnostech jsou žáci vedeni k výše jmenovanému.

Svobodný přístup k poznání světa: do činností je zařazena práce, která vyžaduje vyhledávání informací na internetu i v literatuře, žák rozvíjí své znalosti.

Uplatňování moderních metod práce a přístupů: jde o používání skupinových činností, práce s novými technologiemi.

Hodnocení žáků vzhledem k dosahování cílů: žák má vždy zpětnou vazbu, hodnocení je povzbuzující a optimistické.

2.3.6 Zaměření výchovně vzdělávací činnosti školní družiny

Cílem je navazovat na učivo prvního stupně a vést žáky k všeobecnému přehledu. Učit je získávat znalosti o životním prostředí a dokázat je využít. Umět u žáků rozvíjet tvořivost a estetické cítění, osvojovat si správné chování a rozvíjet tělesnou zdatnost žáků.

2.3.7 Délka zájmového vzdělávání ve školní družině

ŠVP je sestavován na jeden rok.

2.3.8 Časový plán zájmového vzdělávání

Jednotlivé integrované bloky jsou plánovány na jeden měsíc. Evaluace probíhá vždy po ukončení daného bloku. Hodnotí se aktivita dětí při konkrétních činnostech, plnění činností v blocích a dosažení stanovených cílů.

2.3.9 Formy zájmového vzdělávání

Ve ŠD se jedná o pravidelnou výchovně vzdělávací a zájmovou činnost se všemi dětmi. Pracuje se i s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami a také s dětmi nadanými. Ke každému dítěti se přistupuje individuálně. Využívá se i nabídky spontánních činností. Činnosti ve ŠD jsou rozděleny na zájmové, rekreační a odpočinkové.

2.3.10 Obsah zájmového vzdělávání

Integrovaný blok: Těšíme se do školy

Člověk a jeho svět

Výchovně vzdělávací cíle, očekávané výstupy: žák poznává školu i její okolí, svou obec a důležité stavby. Ví, jak se bezpečně chovat ve škole i v jejím okolí. Navštíví knihovnu, obecní úřad, kostel, formou vyprávění se seznamuje s historií Týnce. Dokáže v klidu sedět v komunitním kruhu, hovořit o sobě a své rodině, naslouchat spolužákům. Zvládá se zapojit do společných her, dokáže rozpoznat a spočítat různé předměty kolem sebe. Umí provést základní operace na počítači. Dovede namalovat školu a své kamarády.

Člověk a zdraví

Výchovně vzdělávací cíle, výstupy: žák umí správně využít volný čas, ví, jak vypadá jeho den, dokáže vyprávět na dané téma.

Člověk a svět práce

Žák zvládá plánovat a organizovat svou práci, uklízet ve škole, na školní zahradě a školním dvoře. Dokáže zhodnotit vykonanou práci.

Integrovaný blok – Podzim

Člověk a jeho svět

Výchovně vzdělávací cíle, výstupy: důraz je kladen na environmentální výchovu. Žák rozvíjí vztah k přírodnímu prostředí, pozoruje živou i neživou přírodu, poznává přírodniny. Čte knihy a časopisy o přírodě, dokáže vyhledat informace v knihách i na počítači. Zná dny v týdnu, orientuje se v čase, ví, kdy je první podzimní den. Zvládá využít přírodniny ke ztvárnění podzimu. Zná písničku o podzimu a dokáže ji zazpívat.

Člověk a zdraví

Výchovně vzdělávací cíle: žák se dokáže vhodně obléct vzhledem k ročnímu období, hraje hry se svými spolužáky, aktivně využívá svůj volný čas.

Integrovaný blok – Zima

Člověk a jeho svět

Výchovně vzdělávací cíle, výstupy: žák pozoruje zimní přírodu, zvládne rozpoznat stopy zvířat ve sněhu, dokáže vyprávět o lesních a domácích zvířatech. Ví, kdy je první zimní den. Vypráví o Vánocích, orientuje se ve vánočních zvycích a tradicích, vyrábí vánoční dárky, na počítači zvládá napsat dopis Ježíškovi. Odrecituje báseň a zazpívá píseň s vánoční a zimní tematikou. Ví, jak se v zimě obléci. Je veden k aktivnímu odpočinku – vycházky zimní krajinou, bruslení, sánkování. Dbá na zdravou výživu, pečuje o sebe a své zdraví.

Integrovaný blok – Jaro

Člověk a jeho svět

Výchovně vzdělávací cíle, výstupy, metody práce, kompetence: žák pozoruje jarní přírodu, umí pojmenovat jarní rostliny, stromy, ptáky, kteří přilétají z teplých krajin. Zvládá recitovat báseň o jaru a Velikonocích. Orientuje se ve velikonočních zvycích a tradicích, umí o nich vyprávět, vyrábí výrobky s velikonoční a jarní tematikou, vyzdobí školní družinu. Dokáže zazpívat lidové písně, využívá Orffovy nástroje. Spočítá předměty ve třídě i na školní zahradě. Čte dětské knihy, rád hraje různé společenské hry, dokáže pracovat s výukovým programem Naše škola. Chápe, co je smyslem a cílem učení. Zvládne vyjmenovat nemoci, které prodělal, učí se předcházet nemocem. Plánuje si cíleně svůj volný čas. Ovládá cvičení v tělocvičně.

Integrovaný blok – Léto: Těšíme se na prázdniny

Člověk a jeho svět

Výchovně vzdělávací cíle, obsah, výstupy, kompetence: žák ví, jak se bezpečně chovat na školní zahradě a využívat herních prvků. Uvědomuje si, jak bezpečně jezdit na kole a kolečkových bruslích; seznámí se s nezbytností používat chrániče a reflexní prvky. Dokáže spočítat děti v družině, jejich věk. Umí vybarvovat obrázky na počítači. Vypráví o prázdninách, táborech a dovolených. Vyrobí si kufřík na prázdniny, namaluje, jak si představuje léto. Důraz je kladen na pobyt na školní zahradě a vodní radovánky, otužování a hry.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení: žák si volí k získávání znalostí různé metody a způsoby, dokáže si dát věci do souvislostí. Snaží se pracovat samostatně, pozoruje okolí, zkouší nové věci. Poznává, co je smyslem a cílem učení.

Kompetence k řešení problémů: žák rozezná problémovou situaci, dokáže problém pochopit a najít řešení. Zvládne si prakticky řešení ověřit a použít jej i při řešení obdobných problémů.

Kompetence komunikativní: žák naslouchá spolužákům, dokáže říct svůj názor, mluví výstižně a souvisle. Zvládá správně komunikovat.

Kompetence sociální a personální: žák dokáže spolupracovat se svými spolužáky, spolu s vychovatelem vytváří správné klima v družině, snaží se o správné mezilidské vztahy, dokáže vést rozhovor i ve větším počtu žáků.

Kompetence občanské, činnostní a pracovní: žák respektuje tradice, historické a kulturní dědictví. Má kladný vztah k přírodě. Chápe základní principy a společenské normy. Jeho rozhodnutí jsou zodpovědná. Chrání své zdraví i zdraví druhých. Získané vědomosti využívá k vlastnímu rozvoji.

Kompetence k naplnění volného času: žák dokáže vhodně a aktivně využít volný čas, správně ho plánovat a organizovat, rozvíjet své zájmy a nadání, dokáže se seberealizovat.

2.3.11 Nezbytnost projektu

Ve škole malotřídního typu je sice menší počet dětí, ale navštěvují ji žáci 1. až 5. třídy. Jedná se o věkové rozmezí dětí od šesti do jedenácti let. Proto vyvstává potřeba vhodně sestavit ŠVP pro všechny žáky v těchto věkových skupinách. V ŠVP bude podrobně popsáno, co má během vzdělávacích činností zvládat žák 1. až 3. třídy a co žák 4. a 5. třídy.

Dítě, kterému je šest let a začne navštěvovat školní družinu, bere jako hlavní činnost hru. Vychovatel to ví, a proto směřuje svou výchovnou činnost právě skrze hru. Díky ní si dítě získané znalosti dobře zapamatuje, buduje si správné návyky a získává dovednosti, aniž by pocíťoval, že k tomu dochází násilnou formou. Hru bere jako zábavu, hra má svá pravidla. Důležité jsou pro děti v tomto věku hračky a stavebnice, střídání skupinové a individuální práce, potřeba pohybu. Zvláště významné místo zaujímá vychovatelka, která je důležitým člověkem v životě dětí. Spolupráce s rodiči je samozřejmostí. Na žáky v tomto věku jsou kladeny nejmenší nároky ve vzdělávacích cílech. Již v tomto věku dokáže dítě vyjádřit své myšlenky, mluví souvisle. Nezvládá se však soustředit dlouhou dobu na jednu činnost. Zájmy dítěte ještě nejsou vyhraněné. Jednají často impulzivně, napodobují druhé.²⁴

²⁴ BEDNÁŘOVÁ, Helena. *Rok ve školní družině I.* 1970.

Starší dítě (sedm až osm let) se už lépe orientuje v životě kolem sebe, začíná chápat vztahy mezi lidmi. Orientuje se v čase i ve vzdálenostech. Míra pozornosti se zvyšuje. Vychovatelka i v tomto období hraje důležitou roli. Dítě v tomto věku má zpravidla družinu rádo a těší se do ní. Klade velký důraz na cit. Snaží se, aby se jeho práce vychovatelce líbila. Ocení krásné a barevné prostředí družiny a samo se podílí na jejím vzhledu, protože estetické cítění je důležité pěstovat v dětech už od mala.²⁵

Dítě, které mu je devět let, už má často vyhraněné zájmy. Dokáže se u jedné věci zabavit delší dobu. Vyhledává činnosti, které ho baví. Získává společenské a pracovní návyky. Družinu bere jako místo, kam se těší, kde má své zázemí a jistoty.²⁶

Deseti a jedenáctileté dítě často odmítá návrhy vychovatele na výchovně vzdělávací činnosti. Rádo přistupuje k řešení úkolu samo. Má již mnoho znalostí a zkušeností z vyučování. Vnímá správně všemi smysly, orientuje se v knihách, na počítači. Má zájem se učit novým věcem a hledat svá řešení.²⁷ Je rádo pochváleno, dokáže ovládat své city. Bezproblémově pracuje ve skupinách, zpracovává projekty. Dokáže poradit mladším dětem, je jim vzorem. Zvládne se stejně starými spolužáky připravit program pro mladší žáky (např. taneční vystoupení nebo divadlo).

Po náhledu do věkového rozmezí dětí je jasné, že každá věková skupinka je jiná. Má jiné znalosti, jiné nároky a jiné potřeby i požadavky. V malé škole však není možné vést každou třídu zvlášť, pouze specificky upravit ŠVP, pečlivě zvolit témata a přizpůsobit je každé věkové kategorii.

²⁵ STARÁ, Helena a kolektiv. *Rok ve školní družině II*. 1971.

²⁶ STARÁ, Helena a kolektiv. *Rok ve školní družině II*. 1971.

²⁷ OPATA, Rudolf a kolektiv. *Rok ve školní družině III*. 1970.

2.3.12 SWOT analýza Školního vzdělávacího programu školní družiny v Týnci

V této části si rozebereme silné a slabé stránky ŠVP v Týnci, na základě, kterých vyvodíme příležitosti, jež by vylepšily stávající systém, popř. zavedly systém nový. Probereme také případné hrozby.

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • ŠVP vychází ze ŠVP školy • Podrobné zpracování obsahu zájmového vzdělávání ŠVP • Zpracování obsahu je dostačující pro mladší žáky 	<ul style="list-style-type: none"> • ŠVP je společný pro děti 1. až 5. třídy • Malá náročnost ŠVP • Malá inspirace pro starší děti, vyplývající ze ŠVP z obsahu zájmového vzdělávání • Jeden vychovatel • Nejsou stanoveny cíle v ŠVP • Krátká platnost ŠVP

Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Vytvoření nového ŠVP pro žáky 1. – 3. třídy a pro žáky 4. – 5. třídy • Rozšíření platnosti ŠVP • V rámci ŠVP zapracovat do obsahu zájmového vzdělávání hru na hudební nástroj, specifické rukodělné činnosti (pletení, práce s korálky), práci s dětmi na aktuálních tématech společnosti • Práce pro druhého vychovatele 	<ul style="list-style-type: none"> • Odcházení starších dětí ze školní družiny • Neuspokojení potřeb starších žáků na základě stávajícího ŠVP • Nezájem dětí a rodičů o družinu, nevyhovující ŠVP

Silnou stránkou školního vzdělávacího programu pro školní družinu v Týnci je návaznost na školní vzdělávací program základní školy. Obsah zájmového vzdělávání je dopodrobna rozpracován po integrovaných blocích a každý blok je následně členěn se zaměřením na člověka, jazyk a jazykovou komunikaci, matematiku a její použití v konkrétních činnostech, počítání předmětů. Dále na informační technologii, umění a kulturu. Bloky mají výchovně vzdělávací cíle, obsah, očekávané výstupy, metody práce a klíčové kompetence. Zpracování obsahu zájmové činnosti je dostačující pro žáky 1. až 3. třídy.

Slabou stránkou ŠVP je, že je společný pro žáky 1. – 5. ročníku. Některé bloky mají malou náročnost zvláště pro žáky starší. Nejsou pro ně inspirativní ani zajímavé. V rámci ŠVP nejsou vhodně stanoveny cíle zájmového vzdělávání školní družiny. ŠVP má krátkou platnost, a to jen jeden rok.

Pokud by se podařilo prosadit nový ŠVP rozdělený pro žáky 1. až 3. třídy a pro žáky 4. a 5. třídy, vznikla by příležitost podchytit tyto děti ve věku, kdy začíná přicházet puberta a děti jsou často vzdorovité a náladové. Tyto děti mají zájem se učit novému. Chtějí, aby se někdo věnoval jen jim samotným. Zajímá je hra na hudební nástroj, ruční práce. To pobyt ve smíšené třídě, kde jsou i děti 1. až 3. třídy, neumožňuje. Pokud ano, tak na úkor vychovatelky, která neví, komu se dříve věnovat. Další zajímavou oblastí je činnost související s aktuálními tématy ve společnosti. V rámci projektu se pokusíme v upraveném ŠVP zaměřit na tyto žáky a navrhnout pro ně specifický program: rozšířit jejich kompetence, vést je k růstu jejich osobnosti, učit je získávat informace o daných tématech a vyhledávat informace v knihách nebo na počítači k okruhům, které obsahuje plán školní družiny. Žáci pak budou schopni pracovat na úkolech samostatně nebo ve skupinkách. Dokáží se vzájemně respektovat, vytvořit program pro mladší spolužáky, zahrát svým spolužákům divadlo nebo připravit taneční vystoupení. Jsou vzorem pro mladší spolužáky, umí jim pomáhat. Spolupracují s vychovatelkou při zadaných úkolech. Pokud by se podařilo prosadit vychovatelku pro žáky 4. – 5. tříd, byl by i větší prostor na zdokonalování hudebních dovedností. Byla by zařazena hra na ukulele v pravidelném čase, o kterou již teď děti jeví zájem. V rámci rekreační činnosti by byly zařazeny činnosti, které vyžadují více času a větší přípravu ze strany vychovatelky. Práce by byla vedena s precizností a pečlivostí.

Hrozbou by se mohlo stát, že starší děti začnou ze školní družiny odcházet, protože ŠVP není vhodně nastaven. Na základě nezájmu dětí o školní družinu se o ni mohou přestat zajímat i rodiče. To by pak mělo za následek i nedostatek podpory ze strany obce.

Zanedbatelnou stránkou nejsou ani finanční prostředky, které trápí nemálo školských zařízení. I ty mohou být důvodem k obavám při provozování školní družiny.

3 Vytvoření nového školního vzdělávacího programu pro školní družinu v Týnci

V této kapitole se dozvíme, co je předmětem projektu a jak je důležité a vhodné ho uskutečnit.

3.1 Předmět projektu

Předmětem projektu je vytvořit školní vzdělávací program, který bude odlišný pro děti 1. až 3. třídy a pro děti 4. a 5. třídy. Úkolem bude pečlivě zpracovat jednotlivé body školního vzdělávacího programu, a hlavně obsah vzdělávací činnosti, který je v dnešní době pro rodiče hodně důležitý a má vliv při jejich rozhodování, zda dají děti do školní družiny, či ne.

3.2 Cíl projektu

Cílem bakalářského projektu je vytvořit nový školní vzdělávací program pro školní družinu v Týnci. ŠVP, který by plnil svůj účel. ŠVP, který bude pro vychovatele manuálem pro jeho práci s dětmi mladšího školního věku od 1. do 3. třídy, i pro děti od 4. do 5. třídy. Manuál, který bude variabilní a bude možné volit témata podle potřeby a podle věku dětí. ŠVP bude ukázkou pro rodiče, co vychovatel s dětmi ve školní družině dělá: jaká je denní a týdenní skladba činností ve školní družině, jak je zajištěna bezpečnost dítěte, jak dítě omluvit – zkrátka vše, co potřebuje vědět po organizační stránce.

3.3 Udržitelnost projektu

Udržitelnost projektu bude záviset na více aspektech. Jednak na paní ředitelce, zda nový ŠVP přijme a rozhodne o jeho důležitosti, jednak na tom, jestli se v rozpočtu najde dostatek financí na kvalifikovanou vychovatelku a v neposlední řadě i na tom, zda bude mít vychovatelka zájem o úvazek 0,25. V úvahu přichází žena na rodičovské dovolené nebo pedagog, který má ještě další úvazek. Nemalou roli bude hrát i počet dětí ve škole, aby bylo rentabilní mít dvě oddělení školní družiny.

3.4 Personální zajištění

V současnosti pracuje ve školní družině jedna vychovatelka na plný úvazek. Všechny děti od 1. až do 5. třídy tráví společný čas v jednom oddělení. Na správné fungování nového ŠVP by bylo potřeba zajistit další kvalifikovanou vychovatelku, která by pracovala s dětmi 4. – 5. třídy po skončení jejich vyučování. Jednalo by se o 10 hodin týdně.

3.5 Finanční zajištění

Nová třída školní družiny by vznikla ve třídě určené pro první ročník. Svou vybaveností vyhovuje tato třída požadavkům pro činnost školní družiny. Školní družina ji využívá příležitostně již nyní. Ve třídě se nachází skříň na hry, stavebnice a různé materiály. Další materiál pro žáky nově vzniklé družiny by byl pořízen ze školního rozpočtu a úhrady za zájmové vzdělávání, které činí 100 Kč na jedno dítě a měsíc.

Vychovatelka by byla placena ze mzdových prostředků. Pracovala by 10 hodin týdně s úvazkem 0,25 a byla by zařazena do 9. platové třídy. Její plat by činil 7 680 Kč.

3.6 Podrobné zpracování školního vzdělávacího programu pro školní družinu v Týnci

Ve třetí části bakalářského projektu je vypracován školní vzdělávací program rozdělený pro žáky 1. – 3. třídy a pro žáky 4. – 5. třídy.

3.6.1 Identifikační údaje a charakteristika školní družiny²⁸

Název: Základní škola a Mateřská škola Týnec, příspěvková organizace, okres Břeclav, Školní 221, 691 54 Týnec

Zřizovatel: obec Týnec, Náves 1, 691 54 Týnec

Adresa školy: Školní 221, Týnec 691 54

Ředitelka školy: Mgr. Dana Svítlová

Zástupce ředitelky školy: Lenka Cabalová

²⁸ O škole[online]. [cit.2020-05-03]

Vychovatelka školní družiny: Lenka Poláčková

Mobil: 722 928 868

Email: svitilovadana@seznam.cz

Web: www.zsmstynec.cz

IČO 65804228

IZO 600112624

Platnost dokumentu: od 1. září 2021

Školní družina

Rozhodnutí o zařazení do školského rejstříku vydáno dne 1. 1. 1997

Předkladatel: Mgr. Dana Svítilová

Školní družina je součástí ZŠ a MŠ Týnec. ŠD má jedno oddělení, které navštěvuje 30 dětí od 1. až do 5. třídy. Posláním školní družiny je naučit děti vhodně využít volný čas a nabídnout jim celou škálu zájmových činností. ŠD spolupracuje s mateřskou školou při občasných akcích a s rodiči při příležitostných akcích, které družina pořádá.

3.6.2 Konkrétní cíle zájmového vzdělávání²⁹

Hlavním cílem zájmového vzdělávání ve školní družině je vést dítě k všestrannosti. Učit dítě poznávat a osvojovat si hodnoty společnosti, ve které žije, aby dokázalo samo jednat a působit na své okolí jako osobnost, která si sebe váží.

Cíle stanovené ve školní družině vycházejí z cílů základního vzdělávání a k jejich naplňování dochází skrze klíčové kompetence a daná témata. Dochází k rozvíjení schopností spolupráce, tolerance a ohleduplnosti.

Vedeme děti ke správné komunikaci.

Vychováváme děti ke zdravému životnímu stylu.

Učíme děti řešit problémy.

Ukážeme dětem, jak správně využít volný čas.

Provádíme s dětmi činnosti, které mají vést k regeneraci psychických a fyzických sil.

Motivujeme žáky k celoživotnímu učení.

²⁹ HEŘMANOVÁ, Jana, MACEK, Milan. *Metodika pro tvorbu ŠVP*. 2009.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Je důležité brát zřetel na osobnostní a individuální vývoj dítěte

1. – 3. třída: dítě se věnuje se zájmem práci, kterou mu vychovatelka připraví, pracuje zpravidla předepsaným, navrhnutým způsobem, nebo hledá vlastní řešení.

4. – 5. třída: dítě přistupuje k zadaným úkolům na základě svých dřívějších poznatků, experimentuje, nebojí se výsledku, dokáže si ho obhájit. Dokáže vyhledávat na počítači, v knihách a časopisech informace potřebné pro splnění zadaného úkolu. Doptává se dospělých, aby svůj úkol úspěšně splnil.

Kompetence k řešení problémů

1. – 3. třída: Dítě se správně orientuje v tom, jaké chování je dobré a jaké je už nepříjemné. Špatné chování řeší podle svého chápání, pokud se mu to nedaří, snaží se najít jiné řešení. Dovede někdy přijmout i jiný názor, aniž by se zlobilo.

4. – 5. třída: Dítě je více aktivní, pohotovější ve vztahu k řešení problému. Nalézá nespočet možných řešení. Lépe přijímá rady od vychovatele. Ví, že problém se musí vyřešit, proto se k němu takto staví.

Komunikativní kompetence

1. – 3. třída: Dítě se dokáže slovně projevit, používá věty, zvládá sdělit svůj názor, hovoří bez problémů se svými spolužáky, s dětmi stejného věku i s mladšími. Do debaty se zapojuje pomalu a učí se druhým naslouchat.

4. – 5. třída: Dítě reaguje vytříbenějším způsobem. Volí vhodně zvolená větná spojení, dokáže více naslouchat druhým a je empatické. Zvládne i písemnou formou správně sdělit, co chce řešit.

Sociální a interpersonální kompetence

1. – 3. třída: Dítě si dokáže určit činnost, kterou chce vykonávat, včetně jejího naplánování a průběhu. Snaží se být příjemným článkem mezi ostatními žáky, respektuje je, umí přijmout jejich názor. Dokonce dokáže stát v jejich čele.

4. – 5. třída: Dítě zvládá zaujmout svým přístupem i mladší děti. Dokáže jim vysvětlit své jednání a je schopno si sebe vážit. Více toleruje ostatní, není zahleděno do sebe.

Občanské kompetence

1. – 3. třída: Dítě umí pojmenovat, když se mu koná bezpráví, a postavit se mu. Rozpozná šikanu, dokáže se bránit. Chová se zodpovědně k okolí, dodržuje tradice, které jsou mu vštípeny. Má kladný vztah k životnímu prostředí.

4. – 5. třída: Dítě dokáže ocenit kulturní dědictví, uvědomuje si smysl historických činů pro naši zemi. Dokáže vyhledat informace o významných osobnostech. Rozšiřuje kulturní podvědomí u svých spolužáků. Ví, co je správné a jaká má práva. Pečuje o své zdraví.

Kompetence k trávení volného času

1. – 3. třída: Dítě si umí vhodně vybrat činnost, která ho baví a naplňuje. Rozvíjí dovednosti, ve kterých je dobré. Dokáže odmítnout činnosti, které ho nebaví.

4. – 5. třída: Dítě si pečlivě vybírá činnosti, které mu přinášejí potěšení a během kterých jsou vidět výsledky (např. ruční práce, hra na hudební nástroj či zpěv).

3.6.3 Délka a časový plán zájmového vzdělávání

ŠVP je vytvořen pro jeden vzdělávací cyklus. Dá se v něm variabilně pohybovat, využívat ho podle věkového složení žáků a vybírat z různých činností. Vychovatelka spolupracuje s dětmi na jejich úkolech, navrhuje různorodé, avšak cílené činnosti s možností libovolného výběru pro žáky. Cílem je, aby žák díky správně volenému trávení volného času dokázal odolat nevhodným nabídkám, které vedou k sociálně patologickým jevům, např. alkoholismus, šikana aj.

V rámci ŠD jsou nabízeny kroužky, které začínají každý den ve 13 hodin a končí ve 14.30 hodin. Příležitostné činnosti ve školní družině se konají každý měsíc. V září je to Dýňování, v říjnu Halloween, v listopadu Drakiáda, v prosinci Rozsvícení vánočního stromu, vánoční dílničky a posezení u vánočního stromku s dárky. V lednu čeká děti Zimní olympiáda, v únoru Masopust, v březnu a dubnu probíhají velikonoční dílničky s rodiči, v květnu výstavka výrobků pro rodiče a v červnu stezka odvahy s přespáním ve škole.

Evaluace

Evaluace je součástí časového plánu. Pojem evaluace znamená hodnocení činnosti, která probíhá ve školní družině. Hodnotit může vychovatelka, která posuzuje svou činnost, provádí sebereflexi, hledá nové náměty pro ŠVP a provádí v něm úpravy. Dále může práci ve školní družině hodnotit vedení školy, a to pozorováním a kontrolami, zda jsou plněny

vytyčené cíle a zda družina plní svou funkci. I zpětná vazba od rodičů a žáků je důležitá. V rámci evaluace nás zajímá, jaký ohlas má prezentace školní družiny na veřejnosti.

Do ŠVP je možno zasahovat právě na základě hodnocení. Hodnotí se personální a materiální stránka školy i to, jak je dodržována bezpečnost a ochrana zdraví. U vychovatele se hodnotí, zda správně naplňuje cíle ŠVP, zda dokáže improvizovat a změnit program podle konkrétní situace, zda volí vhodné činnosti a dokáže je správně zorganizovat. Dále se u vychovatele hodnotí schopnost děti motivovat a podněcovat je k činnosti, pracovat s nimi individuálně, i když se jedná o skupinovou činnost. Důležitá je také důvěra mezi dětmi a vychovatelem.

3.6.4 Formy vzdělávání ve školní družině

Ve školní družině je činnost dělena následovně: činnost pravidelná, příležitostná, spontánní, odpočinková, rekreační, zájmová, činnost veřejně prospěšná a příprava na vyučování.

Pravidelná činnost probíhá dle týdenního rozvrhu, jedná se o činnost výchovně vzdělávací, zájmovou, odpočinkovou a rekreační.

Zájmová činnost je zaměřena na činnosti, o které mají děti zájem, např. hraní společenských her, vymalovávání obrázků, stavění lega, hry s kostkami, rukodělné práce a jiné.

V rámci rekreační činnosti využívají děti školní zahradu, herní prvky a pískoviště. Školní dvůr zase slouží k míčovým hrám. Dále chodíme na procházky do okolí.

Příležitostná činnost v naší družině je následující: v měsíci září probíhá Dýňování, v měsíci říjnu Halloween, v listopadu Drakiáda a opékání špekáčků s rodiči, v prosinci vánoční dílničky s rodiči, posezení u vánočního stromku s dárky, v lednu zimní olympiáda, v únoru Masopust, v březnu a dubnu velikonoční dílničky s rodiči, v květnu výstavka výrobků pro rodiče, v červnu stezka odvahy s přespáním ve škole.

Spontánní činnost je činnost, kterou děti dělají ve školní družině automaticky, např. odpočinek po obědě, hraní her či pobyt na školní zahradě a dvoře.

Odpočinková činnost – jedná se o klidovou část zvláště po obědě, četba knihy vychovatelkou, poslech CD, ale i o rekreační činnost, soutěživé hry, aktivní odpočinek.

Činnost veřejně prospěšná – činnost, kterou dítě vykonává dobrovolně ve vztahu k druhému dítěti, pomáhá kamarádovi s úklidem hraček nebo při vypracovávání úkolů.

Příprava na vyučování probíhá ve školní družině téměř pravidelně, i když nespočívá v plnění domácích úkolů. S dětmi jsou řešeny matematické úkoly, procvičují se řečové dovednosti a hlasité čtení. Děti si upevňují poznatky, kterých nabyly ve vyučování. Podnikají

vycházky do přírody s poznáváním zvířat, rostlin, stromů a na daná témata jsou následně vypracovávány úkoly.

3.6.5 Obsah vzdělávání ve školní družině

Obsah vzdělávání ve školní družině rozpracovává školní vzdělávací program, a to hlavně v oblasti Člověk a svět. Vzdělávací výchovné činnosti a kompetence jsou rozděleny do integrovaných bloků podle měsíců v roce a specifikovány zvláště pro žáky 1. – 3. třídy a pro žáky 4. – 5. třídy.

Integrovaný blok ZÁŘÍ

Hlavní témata měsíce: Řád a pravidla ŠD, Seznámení se spolužáky, Moje škola, Zážitky z prázdnin, Moje vesnice – místo kde žiju a mám ho rád, Odcházení léta a naše kouzelná školní zahrada, sv. Václav

Klíčové odborné kompetence: kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence občanské, sociální a kompetence k trávení volného času

Organizační formy: skupinové, individuální

Metody práce: klasické (názorné ukazování, vysvětlování) a aktivizující (rozhovor, hra)

Výchovně vzdělávací činnost

Děti 1. – 3. třída:

Dítě ví, jak se má chovat ve školní družině. Rozumí si s ostatními dětmi, dokáže se s nimi domluvit, uklízí po sobě, ochotně pomáhá druhému, chová se ohleduplně ke svým spolužákům.

Dítě zná svou školu – její prostory i zaměstnance.

Dítě dokáže v komunitním kruhu povyprávět, kde strávilo prázdniny, a naslouchání ostatním.

Dítě zná svou vesnici. Ví, kde najde důležité objekty. Ví něco i o historii vesnice. Zná znak své obce.

Dítě dokáže sledovat odcházející léto a vyprávět o něm s ostatními spolužáky.

Dítě ví, kdo byl sv. Václav, dokáže vyprávět o rytířích, vyrobí středověký hrad.

Děti 4. – 5. třída:

Dítě ví, jak se má chovat ve školní družině.

Dítě se dokáže vcítit do druhého dítěte, umí ustoupit a poradit. Pomáhá prvňákům začlenit se mezi ostatní.

Dítě dokáže říct, jak by měla vypadat škola. Ví, co by chtělo na své škole změnit.

Dítě umí odpovědět na otázku, kde bylo o prázdninách a ukázat to na mapě.

Dítě zvládá najít informace o historii své obce, vytvořit projekt o důležitých budovách na vesnici, zpracovat jejich historii, spolupracuje s vychovatelkou. Používá knihu o Týnci a internetové stránky obce. Dokáže povyprávět mladším žákům, co všechno zjistil o historii Týnce. Udělá jim přednášku.

Dítě dokáže přiřadit dějům v přírodě správné jméno, sleduje rostliny, stromy, zvířata, která se vyskytují na školní zahradě. Dokáže je podle atlasu zařadit. Vyrobí herbář.

Dítě umí popsat, jak vnímá z historického hlediska sv. Václava, jaký má na něj tato postava vliv a zda se mu líbí nějaká jeho vlastnost. Kvíz sv. Václav.

Dítě zkouší hrát na ukulele.

Odpočinková činnost v měsíci září je zaměřena na četbu knih s tématem prázdnin a sdílení zážitků.

Rekreační činnost spočívá v pobytu na školní zahradě, hrách na pískovišti a na hracích prvcích. Na školním dvoře si děti hrají s míčem, hrají kopanou, běhají. Podnikají také vycházky do okolí a do lesa.

Příležitostná akce měsíce září: Dýňování, akce s rodiči.

Integrovaný blok ŘÍJEN

Hlavní témata měsíce: Podzim, Podzim a příroda kolem nás, Kniha, Návštěva knihovny a vyprávění o historii knihovny v Týnci, Hudební nástroj – kytara, Píseň

Klíčové odborné kompetence: kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence občanské, sociální a kompetence k trávení volného času

Organizační formy: skupinové, individuální

Metody práce: klasické (názorné ukazování, vysvětlování) a aktivizující (rozhovor, hra)

Výchovně vzdělávací činnost

Děti 1. – 3. třída:

Dítě dokáže pojmenovat dny v týdnu. Ví, které měsíce jsou podzimní.

Dítě pozná stromy a zvířata.

Dítě si přinese oblíbenou knihu a krátce povypráví spolužákům, o čem je a co se mu na ní líbí.

Dítě umí pojmenovat hudební nástroje a zazpívat písničku.

Dítě umí vyrobit zvířátka z kaštanů a žaludů.

Děti 4. – 5. třída:

Dítě ví, které svátky spadají do podzimu. Dokáže k nim najít informace a říct mladším spolužákům, co zjistil.

Dítě dokáže sdělit, jak na něj podzim působí, jestli ho má rád. Dítě dokáže poznat a pojmenovat i méně známé přírodniny, stromy a zvířata. Orientuje se v encyklopediích a na počítači.

Dítě představí svou oblíbenou knihu, povypráví o jejím spisovateli a ilustrátorovi. Dokáže napsat referát o knize; vychovatel je mu nápomocen. Zvládne najít nejstarší knihu.

Dítě zkusí hrát na kytaru a zazpívá píseň dle vlastního výběru.

Dítě dokáže podle předlohy a pokynů vychovatele vytvořit výrobky z přírodnin.

Děti 1. – 5. třída:

Návštěva knihovny s vyprávěním knihovnice o historii knihovny v Týnci. Dítě umí podle vyprávění namalovat, jak si představuje původní knihovnu. Spolu s ostatními udělá výstavu přinesených knih. Dokáže vyprávět o knihách v komunitním kruhu. Ví, kolik má doma knih. Ví, kde je školní knihovna a jaké jsou v ní knihy. Možnost půjčení knih ve školní knihovně. Odpočinková činnost: v měsíci říjnu je zaměřena na čtení knih o podzimu, vyprávění o zvířatech, která žijí v lese a na školní zahradě (ježek, ještěrka).

Rekreační činnost: vycházky do přírody a sbírání přírodnin, kaštanů, žaludů. Pobyt na školní zahradě a změny v ní. Míčové hry na školní zahradě.

Příležitostná akce: v měsíci říjnu probíhá akce HALOWEEN. Žáci 4. a 5. třídy pomáhají vychovatelce s organizací celé akce.

Integrovaný blok LISTOPAD

Hlavní témata: Proměny v přírodě, Památka zesnulých, Zvířata celého světa, Draci, Výrobky na vánoční jarmark

Klíčové odborné kompetence: kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence občanské, sociální a kompetence k trávení volného času

Organizační formy: skupinové, individuální

Metody práce: klasické (názorné ukazování, vysvětlování) a aktivizující (rozhovor, hra)

Výchovně vzdělávací činnost

Děti 1. – 3. třída:

Dítě ví, co je pro tento měsíc typické. Popíše obvyklé počasí v tomto období. Ví, jak se chránit před deštěm.

Dítě rozumí smyslu Svátků Všech svatých.

Dítě pozná známá zvířata, dokáže je popsat, ví, kde žijí.

Dítě dokáže vyrobit draka z dřevěných paliček.

Dítě s pomocí vychovatele vyrobí adventní věnec na jarmark.

Děti 4. – 5. třída:

Dítě umí najít předpověď počasí na počítači na následující týden a zpracovat plakát s dny v týdnu, daty a stupni. Plakát vyvěsí ve školní družině.

Dítě dokáže v souvislostech popsat Svátek Všech svatých.

Dítě pozná rozmanité druhy zvířat a ví, kde žijí, zná celý jejich název, dokáže ke zvířatům napsat přirovnání.

Dítě dokáže vyrobit draka z navrhnutého materiálu.

Dítě je přizváno vychovatelem k navrnutí výrobků na jarmark. Vyrobí věnečky na dveře a pytlíky s levandulí. Dítě zvládne vyrobit výrobky dle vlastního uvážení.

Dítě pod vedením vychovatele zkouší plést z vlny.

Odpočinková činnost v listopadu se zaměřuje na čtení povídek o zvířatech a povídání si o nich.

Rekreační činnost: pobyt na školním dvoře, vycházka do přírody, návštěva hřbitova.

Příležitostné akce: Drakiáda, zpívání u vánočního stromu.

Integrovaný blok PROSINEC

Hlavní témata: Příroda v prosinci, Advent, Mikuláš, Vánoce – zvyky, tradice

Klíčové odborné kompetence: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, občanské, sociální a kompetence k trávení volného času

Organizační formy: skupinové, individuální

Metody práce: klasické (názorné ukazování, vysvětlování) a aktivizující (rozhovor, hra)

Výchovně vzdělávací činnost

Děti 1. – 3. třída:

Dítě dokáže popsat změny v přírodě.

Dítě ví, co znamená slovo Advent, dokáže spočítat, kolik týdnů Advent trvá. Umí vyrobit adventní kalendář a adventní věnec. Sdílení v komunitním kruhu.

Dítě dokáže vyprávět o Mikuláši, andělovi a čertovi. Umí spočítat, kolik dobrot přinesl Mikuláš. Zná písničku o sv. Mikuláši.

Dítě umí vyrobit pozvánku na vánoční dílničky s rodiči.

Dítě vyrobí dárky pro rodiče pod stromeček (navlékání korálků, výroba náramku).

Dítě se těší na Vánoce a umí namalovat, jak si představuje Štědrý den.

Děti 4. – 5. třída:

Dítě umí pomocí kalendáře vypsát adventní dobu, najít v knihách, co se skrývá za pojmem Advent a prezentovat vše vychovatelce a ostatním žákům.

Dítě dokáže vyprávět o sv. Mikuláši, jaké bylo jeho poslání. Informace vyhledá v knihách nebo se zeptá dospělých kolem sebe.

Dítě vyrobí pozvánky dle vlastního uvážení a pozve i svého učitele.

Dítě vyrobí dárky pro své blízké – buď podle doporučení vychovatelky nebo dle vlastního uvážení. Dítě dokáže popsat, co pro něj Vánoce znamenají, jaké mají doma zvyky, jaké zpívají koledy. Spolu s ostatními se domluví a zahraje divadlo ostatním dětem na téma Můj Štědrý den. Navléká korálky podle návodu.

Děti 1. – 5. třída:

Děti připraví výstavku výrobků ve školní družině pro rodiče na vánoční dílničky.

Posezení u vánočního stroměčku s dárky. Zpívání koled. Vystoupení dětí – hra na ukulele.

Odpočinková činnost: čtení z knih Josefa Lady a vyprávění formou diskuze.

Rekreační činnost: vycházky po vesnici, pobyt na školním dvoře.

Příležitostné akce: Vánoční dílničky s rodiči, posezení u vánočního stroměčku.

Integrovaný blok LEDEN

Hlavní témata: Jak jsem prožil Vánoce, Zimní krajina, U lékaře, Lidské tělo, Dbám o své zdraví, Správná hygiena, Jídelníček, Zimní olympiáda

Klíčové kompetence: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence občanské, sociální a kompetence k trávení volného času

Organizační formy: skupinové, individuální

Metody práce: klasické (názorné ukazování, vysvětlování) a aktivizující (rozhovor, hra)

Výchovně vzdělávací činnost

Děti 1. – 3. třída:

Vyprávění v komunitním kruhu o Vánocích. Dítě dokáže samostatně, krátce a výstižně povyprávět, jak prožilo Vánoce, jaké zvyky se praktikují v jeho rodině a co se mu líbilo nejvíc. Prožité se pokusí ztvárnit výtvarně.

Pozorování zimní krajiny. Dítě dokáže namalovat zimní krajinu, zimní radovánky, sněhuláka. Ví, jak vypadá školní zahrada v lednu.

Dítě ví, proč chodí k lékaři. Umí pojmenovat lékařské předměty, ví, jak ošetřit drobné úrazy.

Dítě zná lidské tělo, dokáže popsat jednotlivé jeho části, dokáže správně zhotovit kostru lidského těla.

Dítě umí pečovat o své tělo, správně se obléká, dbá na vhodný jídelníček.

Dítě ví, kde a jak vznikla zimní olympiáda a s jakými sporty se může setkat. Zná zástupce naší země na zimní olympiádě ve dvou disciplínách.

Děti 4. – 5. třída:

Dítě dokáže divadelně ztvárnit Vánoce. Dopodrobna zvládne povídat o jednotlivých vánočních svátcích. Chápe, co je smyslem Vánoc.

Dítě ví, jak trávily zimní měsíce děti v Týnci v minulosti. Poptá se lidí v obci nebo vyhledá v knize o Týnci.

Dítě zná nemoci, které byly známé v minulosti. Popíše je ostatním žákům, ukáže jim obrázky příznaků nemocí. Knihy má k dispozici ve školní knihovně. Může hledat i na počítači nebo spolupracuje s vychovatelem.

Dítě zná orgány lidského těla. Dokáže je přesně ukázat. Složí postavu lidského těla.

Dítě umí sestavit jídelníček. Jde na radu do školní jídelny za paní kuchařkou.

Dítě má možnost hrát na kytaru a ukulele.

Dítě zná všechny sporty, které jsou na zimní olympiádě. Ví, kteří sportovci reprezentují naši zemi. Pomáhá vychovateli s přípravou zimní olympiády ve školní družině pro všechny žáky.

Odpočinková činnost: četba o zimních olympijských hráčích.

Rekreační činnost: hraní společenských her, stavění lega, hraní karet. Zimní vycházky do přírody. Pobyt na školní zahradě a pozorování změn, které zde probíhají.

Integrovaný blok ÚNOR

Hlavní témata měsíce: Jedeme na hory, Co všechno můžeme změřit a čím, Masopust, V divadle, PC učebna

Klíčové odborné kompetence: kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, občanské, sociální a kompetence k trávení volného času

Organizační formy: skupinové, individuální

Metody práce: klasické (názorné ukazování, vysvětlování) a aktivizující (rozhovor, hra)

Výchovně vzdělávací činnost

Děti 1. – 3. třída:

Dítě pozná hory ČR, ukáže je na mapě. Dokáže povyprávět své zážitky z hor. Zná hračky a náradí určené na sníh a umí je používat. Vyrobí zimní postavičku.

Dítě zná dny v týdnu. Ví, kolik má den hodin. Zná roční období. Ví, který den má kroužek, které dny jsou dny volna. S pomocí vychovatele umí vyjmenovat měsíce v roce. Ví, kdy jsou letní prázdniny. Zná typy hodin. Poznává čas.

Dítě ví, co je divadlo, kam se do divadla jezdí, jak se do divadla obléká.

Dítě umí zapnout počítač a najít požadované programy. Zvládá výukové programy.

Děti 4. – 5. třída:

Dítě se orientuje v českých horách podrobněji. Zná název nejvyšší hory i její nadmořskou výšku. Umí povyprávět zajímavé informace o horách.

Dítě umí vyjmenovat měsíce v roce, ví, který měsíc má kolik dnů. Ví, co v kterém měsíci slavíme. Dítě ví, co je typické pro konkrétní roční období. Orientuje se v čase. Ví, kolik má rok dnů.

Dítě umí podle scénáře s ostatními spolužáky zahrát divadlo.

Dítě zvládá složitější funkce na počítači, na seznamu vyhledá zadané úkoly.

Dítě zahraje na ukulele základní akordy.

Děti 1. – 5. třída

Masopust ve školní družině. Dítě ví, co je masopust. Výroba postavy laufra.

Odpočinková část: čtení knihy Město – vzrušující cesta časem s vžitím se do děje.

Rekreační činnost: soutěž v Člověče, nezlob se, malování, stavění stavebnic. Hraní ve sněhu, bobování, sáňkování, klouzání na ledu.

Příležitostné akce: Masopust

Integrovaný blok BŘEZEN

Hlavní témata: Proměny v přírodě, MDŽ, Vesmír a planety, Začíná jaro

Klíčové odborné kompetence: kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, občanské a sociální kompetence a kompetence k trávení volného času

Organizační formy: skupinové, individuální

Metody práce: klasické (názorné ukazování, vysvětlování) a aktivizující (rozhovor, hra)

Výchovně vzdělávací činnost

Děti 1. – 3. třída:

Dítě sleduje přírodu a ví, že brzy přijde jaro. Umí pojmenovat první jarní rostliny, namalovat je. Umí spočítat sazenice rostlin v pracovním listu. Poznává jarní květiny. Zná ptáky, kteří se vracejí z teplých krajín.

Dítě ví, že MDŽ je 8. března. Zvládne zhotovit výrobek po maminku, babičku. Zná jméno své maminky i babičky. Naučí se básničku pro maminku.

Dítě ví, že existuje vesmír, zná planety, ví, na které žijeme. Zná prvního českého kosmonauta. Vyrobit skládačku rakety.

Děti 4. – 5. třída:

Dítě ví, kdy začíná jaro. Pojmenuje jarní rostliny a ví, co se v přírodě děje.

Dítě zná historii svátku MDŽ a dokáže o ní mluvit. Vyrobit přáníčko.

Dítě zná všechny planety sluneční soustavy, ví o nich mnoho informací. Zná souhvězdí i zajímavé lidi spjaté s vesmírem.

Odpočinková činnost: četba knihy, která vypráví o mamince.

Rekreační činnost: pobyt na školním dvoře a na školní zahradě, míčové hry, vycházky do jarní krajiny.

Příležitostné akce: velikonoční dílničky s rodiči.

Integrovaný blok DUBEN

Hlavní témata: Velikonoce, Úklid kolem nás, Den Země, Pravidla silničního provozu.

Klíčové kompetence: kompetence k učení, k řešení problémů, kompetence komunikativní, občanské, sociální a kompetence k trávení volného času

Organizační formy: skupinové, individuální

Metody práce: klasické (názorné ukazování, vysvětlování) a aktivizující (rozhovor, hra)

Výchovně vzdělávací program

Děti 1. – 3. třída:

Povídání s dětmi o křesťanských Velikonocích a o tradicích Velikonočního pondělí. Dítě zná velikonoční tradice. Dítě umí povyprávět, jak slaví Velikonoce doma. Malování na dané téma, velikonoční dílničky ve školní družině s rodiči, vyrábění výrobků, malování kraslic. Spojování číslic, které vytvoří zajíce.

Dítě ví, že je důležité mít kolem sebe pořádek. Úklid školního dvora a školní zahrady, úklid třídy školní družiny. Dítě dokáže třídit odpad.

Dítě zná základní pravidla silničního provozu, zná dopravní značky. Ví, které dopravní značky jsou v jeho okolí. Zná pravidla pro chodce a cyklisty. Podle obrázků ví, co je špatně na silnici. Dokáže sestavit a namalovat základní dopravní značky. Výroba dopravních značek.

Děti 4. – 5. třída:

Dítě chápe smysl velikonočních svátků z křesťanského hlediska a z hlediska jara. Umí pojmenovat velikonoční zvyky jiných zemí. Ví, kam do minulosti sahá tradice velikonočních svátků. Pomáhá vychovateli s přípravou velikonočních dílen. Vyrábění velikonočních výrobků.

Dítě ví, co je plýtvání, a ví, jak mu zabránit.

Dítě zná všechny značky, se kterými se může setkat v silničním provozu. Je schopno se začlenit do silničního provozu jako cyklista.

Děti 1. – 5. třída:

Vyprávění v komunitním kruhu o Dni Země, informace o národní akci ke Dni Země.

Odpočinková činnost: dopravní výchova a kladení otázek.

Rekreační činnost: pobyt na školní zahradě. Hry s míčem na školním dvoře. Vycházky jarní přírodou.

Integrovaný blok KVĚTEN

Hlavní témata: Kvetoucí příroda, Den matek, Moje rodina, Krásy přírody, ZOO

Klíčové kompetence: kompetence k učení, k řešení problémů, kompetence komunikativní, občanské, sociální a kompetence k trávení volného času

Organizační formy: skupinové, individuální

Metody práce: klasické (názorné ukazování, vysvětlování) a aktivizující (rozhovor, hra)

Výchovně vzdělávací činnost

Děti 1. – 3. třída:

Dítě dokáže popsat jarní přírodu. Namaluje školní zahradu v celé její kráse. Sleduje zvířata, která na školní zahradě pobývají.

Dítě zná domácí činnosti, které dělá jeho maminka. Ví, kde maminka pracuje, jaké je její zaměstnání. Dokáže maminku namalovat. Vyrobí mamince dárek k jejímu svátku. Umí básničku ke Dni matek a zazpívá jí písničku.

Dítě umí pojmenovat známá zvířata, která se chovají v zoologických zahradách.

Děti 4. – 5. třída:

Dítě dokáže pojmenovat pomocí atlasu rostliny a zvířata, která se vyskytují na školní zahradě.

Dítě maminku namaluje precizně. Dokáže o ní bez přerušování mluvit. Ví, jaké má koníčky a co ráda dělá. Ví, v kolik vstává a kdy chodí spát.

Dítě umí pojmenovat i méně známá zvířata, dokáže o nich zjistit informace a podělit se o ně se spolužáky a vychovatelem.

Odpočinková činnost: čtení a povídání o přírodě.

Rekreační činnost: vycházka do lesa, pobyt na školní zahradě a školním dvoře. Soutěživé hry.

Příležitostná činnost: výstavka výrobků dětí určená pro rodiče.

Integrovaný blok ČERVEN

Hlavní témata: Léto přichází, Těšíme se na prázdniny, Znamá a zajímavá místa, Jedeme k moři

Klíčové kompetence: kompetence k učení, k řešení problémů, kompetence komunikativní, občanské, sociální a kompetence k trávení volného času

Organizační formy: skupinové, individuální

Metody práce: klasické (názorné ukazování, vysvětlování) a aktivizující (rozhovor, hra)

Výchovně vzdělávací činnost

Děti 1. – 3. třída:

Dítě dokáže popsat specifika léta. Ví, co je typické pro zvířata v létě. Ví, jak se daří rostlinám a jak o ně správně pečovat. Namaluje školní zahradu. Spočítá berušce tečky.

Dítě vypráví druhým spolužákům, proč se těší na prázdniny a kam v létě s rodiči pojede.

Děti 4. – 5. třída:

Dítě dokáže sledovat, jak se příroda v létě proměňuje. Pozoruje hmyz. Podle obrázků pozná druhy motýlů a hmyzu.

Dítě si pomocí počítače pečlivě připraví povídání o tom, jak s rodiči stráví prázdniny. Vypráví spolužákům, na jakou dovolenou pojede, kde bude ubytovaný, kam půjdou na výlety.

Děti 1. – 5. třída:

Dítě si vyrobí cestovní deník, kde si bude zapisovat, kam o prázdninách zavítá.

Dítě ví, co je moře a která moře navštívíme. Poznává předměty, které k moři nepatří. Ví, co si na dovolenou sbalit, jak se k moři dostane, jak se tam má chovat a jakými penězi se v cizí zemi platí.

Odpočinková činnost: čtení o prázdninách.

Rekreační činnost: pobyt na školní zahradě a školním dvoře. Hraní na hřišti.

Příležitostná činnost: stezka odvahy se spaním ve školní družině.

3.6.6 Podmínky pro zájmové vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Možnost navštěvovat školní družinu mají i děti se speciálními vzdělávacími potřebami diagnostikované školským poradenským zařízením. Tyto děti mají zpravidla k dispozici asistenta pedagoga a ten, dle zadání práce vychovatelem a po podrobném vysvětlení činnosti, je žákovi nápomocen s provedením zadané činnosti. Činnost bývá zpravidla vychovatelem

upravena tak, aby ji jedinec zvládl. Dítě je k činnosti motivováno a za každý provedený krok chváleno. Ve škole je k dispozici Schodolez pro bezbariérový vstup. Školní družina disponuje didaktickými pomůckami a hračkami speciálně určenými pro tyto děti. Vychovatelka spolupracuje s rodiči a informuje je o úspěších dítěte. Konzultuje záležitosti ohledně žáka s třídním učitelem i se školním speciálním pedagogem.

3.6.7 Podmínky pro zájmové vzdělávání nadaných dětí

Dětem s mimořádným nadáním je nabízena vhodná činnost zaměřená na rozvoj tvořivosti. Jsou jim zadávány úkoly určené pro starší děti. Vychovatelka spolupracuje jak s třídním učitelem, tak školským poradenským zařízením ohledně vhodného zařazení činností. Děti jsou nominovány na různé soutěže dle svého zájmu.

3.6.8 Podmínky přijímání dětí a podmínky průběhu a ukončování zájmové vzdělávací činnosti

Činnost školní družiny je určena žákům 1. až 5. třídy základní školy. K pravidelné docházce jsou přednostně přijímáni žáci s trvalým pobytem v obci Týnec. Podmínkou přijetí je odevzdaná a řádně vyplněná přihláška s podpisem zákonných zástupců. O přijetí do školní družiny rozhoduje ředitel školy. Nejnižší možný počet dětí navštěvujících školní družinu je závislý na počtu dětí přihlášených do školy. Maximální počet dětí v družině je třicet. Jedná se o děti prvního stupně základní školy ve věku 6 až 10 let, tedy děti 1. až 5. ročníku. Ze školní družiny je možné se odhlásit, a to písemnou formou podepsanou zákonnými zástupci dítěte a doručenou řediteli školy. Za školní družinu je stanovena platba 100 Kč měsíčně; částka 500 Kč za první pololetí je splatná u vychovatelky do 15. 10. 2021; částka 500 Kč na druhé pololetí je splatná do 28. 2. 2022. Pokud nedojde k úhradě ve stanoveném termínu, bude žák ze zájmového vzdělávání odhlášen od prvního dne následujícího měsíce. Výše úplaty může být snížena nebo zcela prominuta, a to ředitelem školy, pokud zákonný zástupce pobírá dávky hmotné nouze, nebo mu náleží příspěvky na péči, nebo je žák svěřen do pěstounské péče. Výše jmenované skutečnosti zákonný zástupce řediteli prokáže.

3.6.9 Popis materiální podmínek

Současná školní družina využívá ke své činnosti třídu 4. a 5. ročníku, která se nachází v prvním patře budovy školy. Třída je vybavena nábytkem vhodným i do školní družiny. Družina dále využívá třídy čtenářské dílny. V propojené třídě se nachází školní knihovna,

kteřou hojně navštívují zvláště děti 4. a 5. ročníku kvůli možnosti dohledávat v knihách různé informace k tématům. Družina nabízí spoustu společenských her, různé druhy karet, lego, stavebnice, masky k hraní divadla. K výtvarným činnostem mohou děti využívat pastelky a barvy, pracují s nůžkami. V družině jsou k dispozici hudební nástroje (ukulele, kytara, Orffovy nástroje). Družina využívá i PC učebnu a třídy MŠ, kde se nachází sportovní náčiní. Děti rovněž tráví čas na školním dvoře a školní zahradě.

3.6.10 Popis personálních podmínek

Ve školní družině v Týnci působí kvalifikovaná vychovatelka a učitelka náboženství, která studuje na Univerzitě Palackého v Olomouci na Cyrilometodějské teologické fakultě studijní program Pedagogika, obor Sociální pedagogika. Kromě vysoké školy získává nové odborné informace pro práci s dětmi v akreditovaných kurzech pořádaných MŠMT, dále studiem odborných knih a časopisů. Motivuje děti k velké škále různých činností s ohledem na jejich věk a schopnosti. Vychovatelka je empatická. Vytváří pozitivní klima ve třídě. Její silnou stránkou je hudební výchova. Ovládá hru na kytaru a ukulele a dokáže u dětí vzbudit zájem o tuto činnost. Zná pravidla bezpečnosti, které uplatňuje. Dovede si práci vhodně naplánovat a s dětmi uskutečnit. Je dobrým manažerem. Komunikuje s rodiči a dává jim zpětnou vazbu ohledně činnosti jejich dětí ve školní družině. Práci s dětmi umí zhodnotit.

Vychovatelka vhodná pro novou třídu školní družiny by měla mít kladný vztah k dětem, být empatická, mít příjemné vystupování a vzhled. Měla by ovládat velkou škálu činností. Musí umět děti zaujmout a motivovat je, improvizovat a zvládat nečekané situace.

3.6.11 Ekonomické podmínky

Úplata za školní družinu činí 100 Kč za měsíc. Částka 500 Kč za první pololetí je vybírána vychovatelkou do 15. října a částka 500 Kč za druhé pololetí do 28. února. Kromě platby od rodičů je školní družina dotována ze školního rozpočtu. Peníze jsou používány na materiál, se kterým se v družině pracuje: papír, pastelky, barvy, nůžky a jiné. Podle vyhlášky č.74/2005 sb. o zájmovém vzdělávání může o promítnutí platby nebo snížení platby rozhodnout ředitel školy. Při odchodu dítěte ze zájmového vzdělávání mu bude vrácena část úplaty za měsíce, kdy školní družinu nenavštěvoval. Náklady na prostory školní družiny jsou hrazeny z příspěvků zřizovatele obce Týnec.

3.6.12 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Činnost ve školní družině musí být vhodně sladěna. Děti musí mít dostatek odpočinku, aktivního pohybu i vzdělávací činnosti. Musí být zajištěna vhodná strava a pitný režim. Prostředí školní družiny musí být zdravé, správně osvětlené, vhodně vytápěné, čisté, musí se pravidelně větrat; vybavení odpovídá školním družinám. Děti jsou chráněny před úrazem. Vychovatelka ovládá praktické dovednosti k poskytnutí první pomoci, má kontakty na lékaře.

Psychosociální podmínky

Vychovatelka klade prvořadý důraz na příjemné klima v družině. Žáci jsou nabádáni k ohleduplnosti, toleranci, empatii a pomoci druhým spolužákům. Vychovatelka přistupuje ke každému žákovi individuálně, vzhledem k jeho věku, jeho problému a vede ho k získávání správných vzorců života. Žáky často chválí, neponižuje je. Žáky chrání před slovním napadáním, šikanou a dalšími sociálně patologickými jevy. Vede žáky ke spolupráci mezi sebou, žáci pozitivně ovlivňují chod školní družiny. Informuje žáky a rodiče o činnostech ve školní družině.

3.6.13 Zveřejnění školního vzdělávacího programu

ŠVP vydává ředitel školy a je vyvěšen na nástěnce před třídou školní družiny a na webových stránkách školy. Je možné do něj nahlédnout, vytisknout si ho. ŠVP je veřejný dokument a mohou z něj čerpat i jiná školská zařízení.

3.7 Vnitřní řád školní družiny³⁰

Školní družina je určena pro žáky 1. až 5. třídy základní školy.

Přihlašování žáků do školní družiny

Přihlašování probíhá formou Zápisního lístku – Přihlášky, která obsahuje: označení školy, jméno a příjmení žáka, datum narození, bydliště, zdravotní pojišťovnu, jméno otce, jméno matky, jejich telefon, oprávněnou osobu k vyzvedávání dítěte ze ŠD, její jméno, příjmení a telefon, zdravotní stav žáka, záznamy o docházce, upozornění rodičům.

³⁰ ŠVP [online]. [cit.2020-05-03]

Změna údajů v Přihlášce musí být provedena písemně nebo prostřednictvím Edookitu. O přijetí či nepřijetí žáka rozhoduje ředitel na základě písemné přihlášky.

Úplata za zájmové vzdělávání ve ŠD

Částka 100 Kč měsíčně; částka 500 Kč za první pololetí je splatná u vychovatelky do 15. 10. 2021; částka 500 Kč na druhé pololetí je splatná do 28. 2. 2022. Pokud nedojde k úhradě ve stanoveném termínu, bude žák ze zájmového vzdělávání odhlášen od prvního dne následujícího měsíce. Výše úplaty může být ředitelem snížena nebo zcela prominuta, pokud zákonný zástupce pobírá dávky hmotné nouze, nebo mu náleží příspěvky na péči, nebo je žák svěřen do pěstounské péče. Výše jmenované skutečnosti zákonný zástupce řediteli prokáže.

Provoz školní družiny

Ranní ŠD 1. oddělení:		6.30 – 7.50
Odpolední ŠD 1. oddělení:	Po, Út	11.40 – 16.00
	St, Čt, Pá	11.40 – 15.00
Odpolední ŠD 2. oddělení:	Po – Pá	12.30 – 14.00

V době, kdy neprobíhá školní vyučování, školní družina z organizačních důvodů zajištěna není.

ŠD je využívána v době čekání na oběd, kroužky, odpolední vyučování či při čekání na účast na školních akcích. Nepravidelné využívání ŠD je bezplatné. Je ale potřeba, aby dítě mělo vyplněnou Přihlášku.

Předávání žáků po vyučování a v době kroužků

Žáky, kteří končí vyučování v 11.40, předá učitel vychovateli před konkrétní třídou, a ten si žáky odvede do školní družiny. Učitelé jsou povinni informovat vychovatele o chybějících žácích. Ostatní žáky po skončení jejich vyučování odvede učitel na oběd a potom dozor do družiny. Děti, které navštěvují kroužky po dobu školní družiny, vyzvedne vyučující konkrétního kroužku a zase je přivede zpátky nebo propustí domů. Domů děti odcházejí dle Přihlášky (viz Záznamy o docházce).

Podmínky docházky do školní družiny

Docházka žáků do školní družiny se řídí podle Přihlášky (viz Záznamy o docházce).

Neúčast ve ŠD je potřeba omluvit písemně na samostatném lístku nebo přes Edookit. Je potřeba uvést datum, hodinu a podpis zákonného zástupce. Poté již škola za žáka nezodpovídá.

Žáka nelze pustit ze školní družiny na základě telefonátu zákonného zástupce.

Žák bude propuštěn domů jen s oprávněnou osobou uvedenou v Přihlášce.

Postup vychovatelky při nevyzvednutí žáka

Postup v případě, že žák, který odchází domů v doprovodu zákonného zástupce a není zákonným zástupcem do konce provozní doby ze ŠD vyzvednut: vychovatel kontaktuje telefonicky rodiče či zákonné zástupce. Poté informuje ředitele školy a Policii ČR, jejímž prostřednictvím je dítě předáno sociální pracovníci.

Bezpečnost žáků ve ŠD

Žáci jsou první den školní družiny poučeni o Pravidlech a bezpečném chování ve školní družině. Je o tom proveden zápis do třídní knihy.

Vychovatelka dohlíží na ochranu a zdraví žáků neustále po dobu jejich pobytu ve školní družině.

Každá učebna, která je využívána žáky školní družiny, má svůj vnitřní řád, který je vyvěšen v místnosti.

Pitný režim je dodržován, žáci mají po dobu oběda k dispozici šťávu nebo čaj, po obědě pijí vlastní pití.

Při nepřítomnosti vychovatelky zajišťují provoz ŠD učitelé prvního stupně.

Chování žáků ve ŠD

Žáci nesmí opustit školní družinu bez svolení vychovatele.

Vychovatelka se snaží neustále předcházet sociálně patologickým jevům a jejich sebemenší náznaky ihned řeší.

Při úmyslném poškození majetku školy je žák povinen škodu uhradit.

Žáci do školní družiny nenosí žádné cennosti, telefony, tablety, hračky, lego stavebnice. Škola za ně neodpovídá.

Žáci nesmí do školní družiny donášet nebezpečné věci (petardy, nože, zapalovače). Při nalezení těchto věcí bude žák okamžitě ze ŠD vyloučen.

Žák soustavně porušující vnitřní řád ŠD může být na základě rozhodnutí ředitele školy vyloučen.

Závěr

Vytvořit ŠVP pro školní družinu není těžkou, ale spíše časově náročnou záležitostí. Je potřeba vycházet z předepsaných požadavků na ŠVP. Důležité je však také využít zkušenosti s prací ve školní družině s dětmi ve věku 6 – 11 let. Každé dítě je jiné, potřebuje individuální přístup, odlišný čas na vykonání určité činnosti, potřebuje být pochváleno a povzbuzeno. Cílem práce vychovatele je, aby ke každému přistupoval citlivě a ohleduplně. Správně sestavený ŠVP má k tomu vést. Je náročné pracovat s věkovým rozpětím dětí mezi 1. až 5. třídou a všem se věnovat stejně. Je potřeba připravit program pro každou skupinu zvlášť bez ohledu na počet dětí v jednotlivých třídách.

Cílem bakalářského projektu bylo sestavit nový ŠVP zvlášť pro děti 1. – 3. ročníku a zvlášť pro děti 4. – 5. ročníku. Věříme, že se nový ŠVP podařilo vypracovat vhodně, precizně a detailně, bude obohacením činnosti celé školní družiny a podaří se ho uskutečnit. Děti 4. a 5. ročníku budou mít možnost větší realizace v samostatné třídě pod vedením kvalifikované vychovatelky. Navržený obsah činností ve ŠVP plně odpovídá požadavkům dnešní doby. ŠVP bude sloužit jak pro děti a jejich rodiče, tak i pro vychovatele, pro které bude manuálem při jejich práci s dětmi.

Projekt vytvoření ŠVP pro školní družinu je rozdělen na tři kapitoly. V první kapitole byla popsána historie školství v Týnci. Otevřel se nám pohled do 19. století a seznámili jsme se s podobou výuky a fungováním školy v té době. Rovněž jsme byli obeznámeni s počtem dětí ve třídách. Škola byla pro tehdejší děti sezónní záležitostí, ve srovnání s dnešním fungováním škol byla pojímána jiným způsobem. Školní družina v té době neexistovala vůbec.

Druhá kapitola nás zavedla na počátek vzniku školních družin a seznámila nás s jejími předchůdci, s útulky. Dozvídáme se, kdo mohl navštěvovat první družinu, jak dlouho byla otevřena a na co byla zaměřena.

Třetí kapitola hovořila o předmětu projektu a jeho cíli. Dozvěděli jsme se, že cílem je vytvořit nový ŠVP pro školní družinu odděleně pro žáky 1. – 3. třídy a nadstavbový program pro žáky 4. – 5. třídy. Ve SWOT analýze byly popsány silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby. SWOT analýza vyhodnotila potřebnost projektu. Dále byla rozebrána i udržitelnost projektu. ŠVP byl zpracován podrobně s velkým důrazem na obsah činnosti pro žáky 1. – 3. třídy a pro žáky 4. – 5. třídy.

Naším záměrem bylo vytvořit kvalitní a dopodrobna zpracovaný školní vzdělávací program, který bude inspirativní a přínosný školní družině. Věříme, že bude přijat vedením školy a dojde ke zřízení nového oddělení školní družiny.

Seznam použité literatury

Odborná literatura

BEDNÁŘOVÁ, Helena. *Rok ve školní družině I*. Praha: SPN, 1970. 142 s.

HÁJEK, Bedřich, PÁVKOVÁ Jiřina, a kolektiv. *Školní družina*. Praha: Portál, 2007. 160 s. ISBN 978-80-7367-268-3.

HEŘMANOVÁ, Jana a MACEK, Milan. *Metodika pro tvorbu ŠVP*. MŠMT: 2009. 110 s. ISBN 978-80-86784-77-9

OPATA, Rudolf a kolektiv. *Rok ve školní družině III*. Praha: SPN, 1970. 189 s.

PÁVKOVÁ, Jiřina a kolektiv. *Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času*. Praha: Portál, 2002. 231 s. ISBN 80-7178-711-6.

STARÁ, Helena a kolektiv. *Rok ve školní družině II*. Praha: SPN, 1971. 166 s.

Týnec. *Městečko na Podluží*. Břeclav: Malovaný kraj, 2016. 445 s. ISBN 978-80-87954-07-2.

Legislativní dokumenty

Zákon MŠMT č. 561/2004 Sb. Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ze dne 10.11.2004.

Vyhláška MŠMT č.74/2005 Sb. O zájmovém vzdělávání ze dne 17. února 2005.

Internetové zdroje

O škole [online]. [cit.2020-05-03].

Dostupné z [://https://www.zsmstynec.cz/sites/default/files/svp_tynec_2_003_0_0.pdf](https://www.zsmstynec.cz/sites/default/files/svp_tynec_2_003_0_0.pdf)

ŠŤASTNÝ Vít. *Availability of Czech School Play-Centres*. *Pedagogická orientace*, 2017, 27(4),575-598. Dostupné z: <https://doi.org/10.5817/PedOr2017-4-575>.

ŠVP [online]. [cit. 3.5.2020]. Dostupné z: <https://www.zsmstynec.cz/dokumenty-1>

Výroční zpráva [online]. [cit.2020-05-03].

Dostupné z: https://www.zsmstynec.cz/sites/default/files/vyrocní_zprava2017_1.pdf

Seznam zkratk

ŠVP Školní vzdělávací program

ŠD Školní družina

ZŠMŠ Základní a Mateřská škola

SWOT analýza

MŠMT Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy

Seznam příloh

1 Příloha Zápisní lístek

Školní družina při ZŠ a MŠ Týnec, Školní 221

ZÁPISNÍ LÍSTEK – PŘIHLÁŠKA

Závazně přihlašuji své dítě k docházce do Školní družiny při ZŠ a MŠ Týnec, Školní 221, ve školním roce 2021/2022.

Jméno žáka.....

Třída.....

Datum narození a zdravotní pojišťovna.....

Bydliště.....

Jméno otce..... Telefon.....

Jméno matky..... Telefon.....

Jiná oprávněná osoba, která může vyzvedávat dítě ze ŠD:

Jméno a příjmení..... Telefon.....

Zdravotní stav dítěte: * není osvobozeno od TV a může vykonávat sportovní činnost ve ŠD odpovídající osnovám tělesné výchovy základní školy,

* je osvobozeno od TV.

ZÁZNAMY O DOCHÁZCE

Den	Ráno příchod	Odpoledne odchod	Změna (změna od:)	Dítě bude odcházet samo nebo v doprovodu
Pondělí				
Úterý				
Středa				
Čtvrtek				
Pátek				

Upozornění rodičům:

Vzhledem k tomu, že školní družina jako samostatný výchovně-vzdělávací objekt plní vlastní školní vzdělávací program, je možnost **odchodu dětí ve 14:00 nebo v 15:00 hod.**, aby se tento plán nenarušoval (vycházky, výtvarné činnosti, sportovní aktivity apod.). Prosíme o zapsání pravdivých časů odchodů dětí.

Má-li být dítě uvolněno z družiny dříve než v hodinu určenou v záznamech o docházce, musí se předem prokázat **písemným sdělením rodičů na samostatném papíře nebo na Edookitu (sms nebo telefonické omlouvání nepřijímáme).**

Rovněž každou změnu v docházce dítěte je potřeba sdělit předem písemně nebo na Edookitu.

Provoz školní družiny:

Ranní ŠD 1. oddělení:		6.30 – 7.50
Odpolední ŠD 1. oddělení:	Po, Út	11.40 – 16.00
	St, Čt, Pá	11.40 – 15.00
Odpolední ŠD 2. oddělení:	Po, Út, Čt, Pá	12.35 – 15.00
	St	13.30 – 15.00

V době, kdy neprobíhá školní vyučování, ŠD zajištěna z organizačních důvodů nebude.

Činnost ŠD: odpočinková část, výchovně vzdělávací část, rekreační část

Úplata za zájmové vzdělávání ve ŠD: je stanovena na 100 Kč měsíčně, částka 500 Kč na první pololetí je splatná do 15. 10. 2021 u vychovatelky, na druhé pololetí je částka 500 Kč splatná do 28. 2. 2022.

ŠD bude využívána v době čekání na oběd, kroužky, odpolední vyučování a při různých akcích pořádaných školou. Nepravidelné využívání ŠD je bezplatné. Je ale potřeba, aby dítě bylo do ŠD zapsáno.